

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ БАЊА ЛУКА
FACULTY OF PHILOSOPHY BANJA LUKA
Булевар војводе Петра Бојовића бр. 1а, Бања Лука
телефон: 051/322-780, 322-790, 323-080, 323-530
e-mail: fil.fakultet@blic.net

Број: 07/3.1975-4/13
Дана: 29.10.2013. године

На основу члана 71. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број 73/10, 104/11 и 84/12) Наставно-научно вијеће Факултета, на сједници одржаној 29.10.2013. године, донијело је следећу

О Д Л У К У

о усвајању Извјештаја Комисије за оцјену подобности теме и кандидата за израду докторске дисертације

1.

Усваја се Извјештај Комисије за оцјену подобности теме и кандидата за израду докторске дисертације кандидата мр Владана Вуклиша, под насловом „ЈУГОСЛОВЕНИ, ШПАНСКИ ГРАЂАНСКИ РАТ И РАТНА ЕМИГРАЦИЈА“.

2.

За ментора се одређује др Милан Ристовић, редовни професор Филозофског факултета у Београду.

3.

Саставни дио ове Одлуке је извјештај Комисије за оцјену испуњености услова кандидата и теме.

4.

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

Достављено:

1. Именованом
2. Архиви
3. Рачуноводству
4. У досије

ДЕКАН

Проф. др Драго Бранковић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
 ФАКУЛТЕТ: Филозофски факултет

ИЗВЈЕШТАЈ

о оцјени подобности теме и кандидата за израду докторске тезе

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Проф. др Милан Ристовић, предсједник комисије
 Редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду
 Ужа научна област: Општа савремена историја

Проф. др Мирослав Јовановић, члан
 Редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду
 Ужа научна област: Општа савремена историја

Проф. др Дарко Гавриловић, члан
 Ванредни професор Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци
 Ужа научна област: Национална историја

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ, НАУЧНА И СТРУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ КАНДИДАТА

Биографија кандидата:

Владан Вуклиш, рођен 12. априла 1984. у Бањалуци. Завршио основну и средњу школу у Бањалуци. Године 2003. уписао редовне студије на Одсјеку за историју Филозофског факултета у Бањалуци, Универзитет у Бањој Луци. Дана 6. октобра 2009. одбранио дипломски рад наслова „Револуција у Мађарској 1956“ и тиме стекао звање професора историје, са завршним просјеком оцјена 8,18. На јесен 2009. године уписао магистарске студије (по тзв. „старом програму“) за ужу научну област Општа историја од 1918. године, те је након положених испита и завршених обавеза према плану и програму, уз просјек оцјена 9,33, дана 24. јанура 2013. пред комисијом у саставу проф. др Милан Ристовић (ментор), проф. др Дарко Гавриловић (предсједник) и проф. др Мирослав Јовановић (члан) одбранио

магистарску тезу „Шпански грађански рат у југословенској историографији и мемоаристици 1945–1991“. Текст тезе, уз позитивне рецензије проф. Ристовића и проф. Јовановића, биће објављен као монографија наслова Сјећање на Шпанију: Шпански грађански рат у југословенској историографији и мемоаристици 1945–1991, вјероватно текуће, 2013. године. Од 10. јануара 2013. кандидат је запослен у Архиву Републике Српске као архивиста–приправник на Одјељењу за сређивање и обраду архивске грађе. Учествовао у научном скупу у Бањалуци „Привреда Бањалуке и Босанске Крајине у настајању и развоју капитализма 1878–1941“ (18. и 19. април 2013. године) са рефератом наслова „Радништво и капитализам у Бањалуци и Босанској Крајини 1918–1941: нацрт за једну друштвену историју“. Течно говори енглески језик; од 2009. године посједује „Certificate of Proficiency in English“ (сертификат степена Ц2); функционално чита словеначки, македонски, шпански, а дјелимично француски и руски. Од 2013. године регистрован је као истраживач у „Е-Cris“ информационом систему о истраживачкој дјелатности у Републици Српској.

Библиографија кандидата:

а.) Научни радови:

— „Sovjetska intervencija u Mađarskoj, međunarodni kontekst i jugoslovenska uloga“, *Гласник Удружења архивских радника Републике Српске* (Бањалука), год. II, бр. 2 (2010), стр. 359-369.

— „Zaokret Kominterne prema narodnom frontu i propaganda KPJ (1934–1939)“, *Гласник Удружења архивских радника Републике Српске* (Бањалука), год. III, бр. 3 (2011), стр. 179-199.

— „Историографија, сјећање и Шпански грађански рат: свијет и Југославија“, *Годишњак за друштвену историју* (Београд), год. XIX, бр. 3 (2012).

— „Непознати 'шпанац' Петар Јовановић из Бањалуке“, *Гласник Удружења архивских радника Републике Српске* (Бањалука), год. V, бр. 5 (2013), стр. 329-339.

б.) Стручни радови:

— „Arhiv grada Banjaluke predlaže osnivanje Državnog arhiva Bosanske Krajine u februaru 1956. godine“, *Гласник Удружења архивских радника Републике Српске* (Бањалука), год. V, бр. 5 (2013), стр. 489-492.

2. ЗНАЧАЈ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ИСТРАЖИВАЊА

1) Значај истраживања

Тема и истраживачки задатак који је предложен значајни су из неколико разлога. Шпански грађански рат 1936-1938, био је по свом карактеру, идеолошким и политичким значењима, дубини расцепа и дуготрајним последицама не само по шпанску државу и друштво, већ и снагом којом је утицао на опредељење савременика да подрже једну од страна у сукобу јединствен феномен европске

историје. Био је такође и сукоб који је по многим својим карактеристика „увод“ у Други светски рат. Овај сложени комплекс укључује питање улоге југословенских добровољаца-интербригадиста, који су стали на страну Републике, значај њихових искустава стечених у Шпанији за борбу коју су „Шпанци“ наставили у својој земљи против окупационих снага и колаборациониста, њихова улога у послератној Југославији, уграђивање њихових сећања као претеча борбе против фашизма у званичну верзију антифашистичке традиције у социјалистичкој Југославији, као и проблем скрајнутости неких проблематичних идеолошких епизода-део су историографских питања која је кандидат предвидео својим истраживањем. Једно готово у потпуности неистражено питање везано је за шпанску емиграцију после Другог светског рата и однос Југославије и КПЈ/СКЈ према њој, посебно у светлу сукоба око Информбироа.

2. Преглед истраживања;

Хеуристичка фаза захтева истраживање изузетно обимне стране и домаће историографије о Шпанском грађанском рату, такође коришћење великог броја аутобиографских извора (мемоари, дневници, сећања савременика). Ту је такође и објављена архивска грађа различите провенијенције, домаћа и страна штампа. После прикупљања потребне литературе и архивске грађе кандидат ће приступити њеној класификацији, критичкој обради и затим, уз консултације са ментором, приступити писању дисертације.

3. Радна хипотеза са циљем истраживања

Кроз ову тему, Комисија је мишљења, прелама се низ изузетно значајних, до сада у нашој историографији, спорадично или готово истраживачки и научно нетакнутих питања. Она је неминовно, такође, уклопљена, хронолошки и проблемски у југословенску али и опште европску историју 20. столећа. Циљ истраживања је да се отклоне бројне „беле мрље“ које су биле последица једног упадљиво идеологизованог (и идеализованог) приступа теми односа Југославије (Краљевине и социјалистичке Југославије), да се једним пажљивим аналитичким приступом пружи једна комплекснија слика овог феномена. Сагледавањем и историографском обрадом теме кроз различите нивое (од шпанског, југословенског до европског контекста) биће презентована једна много сложенија, вишеслојна анализа важних историјских процеса и појава које су обликовале двадесето столећа. Такође, биће извршена и анализа историографске продукције о овом феномену као и њеног утицаја на колективно сећање о улози Шпанског грађанског рата на неколико генерација у Југославији.

4. Материјал и метод рада

Тема пред кандидата поставља сложене методолшке захтеве, на које ће он, имајући у виду позитивно предходно искуство у раду на магистарској тези, успети с успехом да пружи одговарајуће одговоре. Метод који ће бити кориштен је класични историографски метод у свим његовим фазама, прилагођен теми и специфичностима извора (поред класичних наративних, биће кориштена и грађа другог карактера). Необјављена архивска грађа налази се у првенствено у фондовима Архива Југославије (партијска грађа, посебно Комисија за међународне односе и везе СКЈ са комунистичким и радничким партијама, као и фондовима различитих државних органа, Архиву Министарства иностраних послова, Војном архиву, као и архивским фондовима бивших југословенских

република). Било би пожељни да кандидат обави истраживање у Шпанском државном арх

5. Научни допринос истраживања. Избором научно изазовне и методолошки захтевне теме имајући у виду кандидатову досадашњу посвећеност истраживању, чија је важност у контексту европске па тако и југословенске историје двадесетог столећа несумњива, може се очекивати значајан научни резултат, којим ће бити обogaћена наша национална историографија. Обухватајући различите сегменте, хронолошке и проблемске, европске савремене историје, биће указано и на сву њену сложеност, дуготрајне последице једног, на први поглед, локалног, грађанског сукоба, али кроз који се преламала у свој својој тежини идеолошка и политичка оптика „времена нетрпељивих“ пред Други светски рат са такође вишезначним одјецима у послератном периоду.

3. ОЦЈЕНА И ПРИЈЕДЛОГ

1. Кандидат је својим досадашњим радом, истраживањима и посебно запажаном магистарском тезом, доказао да је стручно веома квалификован, да поседује широко стручно знање и што је такође важно истаћи, посвећеност истојијској науци. У досадашњој стручној сарадњи са ментором је био изузетно кооперативан. Све ово наводи на закључак, да је мр Владан Вуклиш у сваком погледу кандидат вредан пажње и да испуњава све потребне услове за рад на докторској дисертацији.

2. Научна оправданост предложене теме је већ поткрепљена у преходним сегментима овог документа, али се може као закључак сажети у неколико речи. Темом је обухваћен један важан сегмент европске и југословенске историје. Она хронолошки и проблемски припада подједнако у ширем смислу националној историји, али и њеном опште европском оквиру. Кроз њу се преламају сви важни процеси кроз које је прошла и наша (шира) национална заједница (од борбе против фашизма у свим њеним фазама, идеолошке поделе, сукоба са Информбироом, „употреба историје“ у политичке сврхе, политике сећања (и заборав), и друга питања. Њеном обрадом биће значајно обogaћена сазнања о улози Југословена у Шпанском грађанском рату, ставовима југословенске јавности о њему до 1938. и после Другог светског рата, улози овог искустава у међународним и међупартијским односима и низу других питања.

3. Мишљење о предложеној методи истраживања;

Предложена метода оговара сложену тематику. Кандидат својим добрим познавањем различитих извора и методологије историјске науке по потреби ће прилагођавати и свој методолошки инструментариј.

4. Комисија сматра да кандидат поседује одговарајуће научне и стручне квалификације, и сматра да су чињенице и ставови у предлогу дисертације тачне и одговарајуће.

5. Комисија сматра да је кандидат по својим стручним и другим особинама квалификован и подобан за рад на докторској дисертацији. Такође, да је предложена тема добро формулисана и научно оправдана и да је треба прихватити као подобну .

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

проф. др Милан Ристовић

1.

проф. др Мирослав Јовановић

2.

проф. др Дарко Гавриловић

3.
